Aº 1854. Nº 208.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

ZONDAG EN MAANDAG 3 EN 4 SEPTEMBER.

KENNISGEVING.

Herinnering der bepalingen omtrent het gewigt der belading en de breedte van de vellingen der Wielen van de Vracht- en Handwagens.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM*, In aanmerking nemende dat door sommige Houders van Vracht- en Handwagens zwaardere vrachten daarmede in deze Gemeente worden vervoerd dan geoorloofd is, en dat ook de vellingen der wielen bij vele der verschillende soorten van Vracht- en Handwagens de voorgeschreven breedte missen,

Herinneren bij deze aan de Houders van Vracht- en Handwagens de volgende bepalingen der *Ordonnantie op het rijden met Vracht- en Handwagens*, van den 13 Augustus 1830, gepubliceerd den October 1830:

Van het rijden van Vrachtwagens met paarden bespannen.

Art. 1. Geene Wagens met paard of paarden bespannen, en moetende dienen om koopmansgoederen, granen, of wat zulks zoude mogen zijn, te vervoeren, zullen, op het territoir dezer Stad, zwaarder geladen mogen worden dan *eenduizend achthonderd* (1800) *ponden*, op de boete van *vijf en twintig guldens*, voor *vijftig* (50) *ponden*, welke ponden mogten worden daarop meerder geladen te zijn, en voor meerdere wigt eene boete van *vijftig guldens*.

Art. 5. Tot bewaring der straten en bruggen zullen geene Vrachtwagens mogen gereden worden dan met wielen, waarvan de vellingen de breedte hebben van *een palm vijf strepen*, op de boete van *zes guldens* telkens, enz.

Van Handwagens.

Art. 13. Onder deze worden (met uitzondering van Bakkerswagens, omtrent enne bijzondere Ordonnantie bestaat,) begrepen alle Wagens, Wagentjes of Kruiwagens, geschikt om goederen te vervoeren.

Art. 14. Op dezelve zullen geene zwaardere vrachten dan van *zevenhonderd vijftig* (750) *ponden* mogen vervoerd worden, op de boete van *twaalf guldens*, telkens te verbeuren.

Art. 15. De vellingen der wielen van Wagens, waarmede meerder dan *driehonderd vijftig* (350) *ponden* gewoonlijk vervoerd worden, zullen de breedte moeten hebben van *zeven duimen acht strepen*, op de boete van *zes guldens*, telkens te verbeuren."

Wordende een ieder, die zulks zoude mogen aangaan, in zijn belang en ter voorkoming van ongerief en schade, tot de stipte naleving van het bovenstaande ernstig aangemaand.

Rotterdam den 18 *Augustus* 1854.

De Secretaris, *…RM VAN 'SGRAVESANDE.* De Burgemeester, *J. F. HOFFMAN.*

BUITENLAND.

LONDEN den 31 augustus.

De afreis der Koningin naar de Schotsche Hooglanden is bepaald. Den 14 dezer zal zij van Londen afreizen en denkelijk nog dienzelfden avond op Holyrood te Edinburg aankomen.

— De luitenant-generaal *Thomas Dalmer*, kolonel bij het …ste regement, is laatstleden zaturdag te Hawkhurst in Kent, in ver gevorderden leeftijd, overleden. Hij telde … 57 jaren dienst bij het leger en nam aan de voornaamste krijgsbedrijven sedert het laatst der vorige eeuw tot den slag bij Waterloo deel, onderanderen in de expeditiën naar Noordholland in 1798, naar Vigobaai en Cadix in 1800, naar Egypte met sir *R. Abercromby*, naar Hannover in 1805 en naar Kopenhagen in 1807. In 1811 tot 1813 woonde hij de gevechten bij El Bodon en Aldea en de veldslagen van Salamanca en Vittoria bij, in den eersten van welke hij zwaar gewond werd. Te Waterloo werd hem een paard onder het lijf doodgeschoten. Voor zijne uitstekende diensten verwierf hij eene gouden en drie zilveren medailles.

— Omtrent verscheiden voorname Engelsche stafofficieren van het leger in Turkije zijn hier niet gunstige berigten ontvangen. Lord *de Ros* is, om gezondheidsredenen, van Varna naar Therapia gegaan en heeft dr. *Baxter* met zich genomen, hetwelk men hem euvel duidt, op een tijd dat de diensten diens bekwamen geneesheers in het leger zoo noodig zijn. De generaal *Cator* is, insgelijks uit hoofde van ziekte, naar Konstantinopel gegaan en keert huiswaarts, zoodra hij eenigermate beter is. Dit zelfde is het geval met kolonel *Doyle*; ook de generaal *Tylden* was krank en de kolonels *Ferguson* en *Elliot* zijn overleden.

— De heer *Howard Paul* en zijne echtgenoot, die thans in Zwitserland reizen, gaven onlangs een Engelsch concert nabij Geneve, waar verscheiden honderden landlieden, in hunne nationale kleederdragt, toehoorders waren, zich zeer verrukt over het bijgewoonde betoonden en grootendeels verklaarden dat zij voor de eerste maal een Engelsch lied gehoord hadden.

— Volgens de met de laatste Overlandmail aangebragte berigten voedde men groote vrees dat het Engelsch schip *Lady Nugent*, kapitein *Bannerman*, vergaan is. Dat schip was door den Gouverneur van Madras afgehuurd, om den staf en een gedeelte der manschappen van het 25ste regement inlandsche infanterie naar Rangoon over te brengen, en verliet Madras den 10 mei, met den luitenant-kolonel *Johnson*, de luitenants *Daley*, *King* en *Bumford*, den chirurgijn *Simpson*, zeven inlandsche stafofficieren en ruim driehonderd onderofficieren en manschappen aan boord. De brigadier-generaal, sir *S. W. Steel*, die deze troepen zou vergezeld hebben, was aan boord eener stoomboot naar Rangoon gegaan. Sedert de afreis is niets van de *Lady Nugent* vernomen, terwijl eenige andere met troepen van Madras naar Rangoon afgezeilde schepen reeds geruimen tijd geleden daar gearriveerd zijn. De vrees voor het verongelukken van dat schip wordt nog hierdoor vermeerderd dat drie weken na zijne afreis zware stormen gewoed hebben.

PARIJS den 31 augustus.

De Keizer is heden namiddag ten half drie ure naar het kamp van Boulogne vertrokken. Z. M. werd door zijn militair huis vergezeld. De Keizer droeg de groot-uniform van generaal. In een tweede rijtuig volgde prins *Jérôme*, terwijl een escadron guides het escorte uitmaakte. De Ministers, die raad hadden gehouden, zijn kort vóór Z. M. vertrokken.

— Bij besluit des Keizers is het invoerregt op gewone wijnen verminderd tot een schaalregt van 25 centimes per hectoliter, en dat wel uit hoofde van de groote schade welke door het oïdium aan de wijngaarden wordt aangerigt.

— De officiële rapporten van den admiraal *Parseval-Deschênes* en de generaals *Baraguay d'Hilliers* en *Niel*, wegens de bemagtiging van Bomarsund, zijn eenstemmig in de verklaring hoe het hun gebleken is dat de Keizer van Rusland steeds het voornemen gehad heeft die plaats tot een ontzagchelijk verschanst kamp voor zijne legers en marine te maken, welks nadering groote bezwaren gehad zou hebben, en dat tot eene bestendige bedreiging voor de aan de Oostzee grenzende Staten zou hebben gestrekt. Naar de reeds bestaande of in aanbouw zijnde werken te oordeelen, scheen Bomarsund bestemd te zijn om de voornaamste oorlogshaven in de Baltische Zee te worden. De vernieling dier vesting zal dus, zoowel uit een moreel als uit een materieel oogpunt beschouwd, een zeer groot verlies voor Rusland zijn. „Wij hebben," schrijft de generaal *Baraguay d'Hilliers*, „in den tijd van acht dagen het begoochelend denkbeeld vernietigd dat aan deze wallen van graniet gehecht werd, welke, naar men zeide, het kanon niet kon doen schokken. Wij weten thans, buiten allen twijfel, dat niets van die schoone en dreigende vestingwerken tegen een goed gerigt vuur bestand is."

— Brieven van Malta van den 26 dezer houden in, dat de gezondheidstoestand op de kusten der Middellandsche Zee zich zeer gelukkig verbeterd had. Te Livorno, Napels, Civita-Vecchia en Palermo, alsmede in de havens van de Levant, was de cholera afnemende. Uit Rome wordt gemeld, dat de Paus, ten einde de bevolking gerust te stellen, zich, door de prelaten *Stella* en *Hohenlohe* vergezeld, naar het cholera-hospitaal begeven, daar de zieken bezocht, hun woorden van troost toegesproken en de geneesheeren aanbevolen had hunnen pligt te doen.

— Volgens berigten uit Athene van den 26 dezer, weigert de Ottomannische Regering langer verlof te verleenen tot het uitoefenen der vrije vaart van de Grieksche schepen in de Turksche wateren, tenzij de Grieksche Regering in beginsel erkenne dat Griekenland eene schadeloosstelling verschuldigd is aan Turkije wegens de laatste gebeurtenissen. Het Grieksche Ministerie zou van zijnen kant alle schadeloosstelling weigeren.

— Het Spaansche officiële dagblad van den 26 dezer behelst een verslag van den finantiëlen toestand des Rijks, waaruit blijkt dat thans een te kort bestaat van 252,980,253 realen 8 maravedis. — Een Madridsch dagblad berigt, dat de maarschalk *Narvaez* de door hem aangevraagde paspoorten heeft bekomen; hij heeft voor 1000 realen ingeteekend ten behoeve van het standbeeld, dat men ter eere van den generaal *San Miguel* wil oprigten.

HAMBURG den 31 augustus.

Dingsdag werd te Kopenhagen eene groote vergadering van het Constitutioneel Genootschap gehouden, waar ruim drieduizend personen uit zeer verschillende standen tegenwoordig waren. Men nam zeer krachtige besluiten tot handhaving der Grondwet, tot verzet tegen het despotiek geacht octrooi en tot belemmering van het Ministerie. Al de aanwezigen verbonden zich geene belastingen te zullen betalen alvorens het Ministerie ontbonden zou zijn. Ook werd voor groote sommen ingeschreven, tot ondersteuning van Parlementsleden die van hunne ambten ontzet waren en van de Constitutionele drukpers. De naam des Konings werd bij de beraadslagingen zorgvuldig vermeden.

De hoogleeraren *Clausen*, *Larsen* en *Biering* hebben hun ontslag als leden van den Landsdag genomen. *Madvig* is uit den Rijksraad ontslagen. Woensdag hield de Staatsraad eene geheime zitting op het slot Christiansborg.

— Volgens berigt uit Ledsund van 30 dezer hebben de Russen Hangö geheel verwoest, en is door den generaal *Baraguay d'Hilliers* eene verkenning bij Helsingfors gedaan, het resultaat waarvan geweest zou zijn dat, naardien de doortogt bij Abo slecht bevaarbaar is, die sterkte waarschijnlijk niet aangetast zal worden.

KEULEN den 1 september.

Door sommigen te Berlijn wordt verzekerd dat het Russisch antwoord, door graaf *Benkendorff* naar Putbus overgebragt, van volstrekt afwijzenden aard is. Ook wil men daar weten dat Zweden het aanbod der Alandseilanden, onder voorwaarde van deelneming aan den oorlog, van de hand gewezen heeft en dat de inneming dezer eilanden geene verandering in het besluit dier Regering heeft gebragt.

— Prinses *Marianne* der Nederlanden heeft voor vijfmaal honderdduizend gulden in de nieuwe Oostenrijksche leening deelgenomen.

— Rijnhoogte te Keulen heden 8 voet 8 duim Keulsch peil (8 voet 5½ duim Rijnlandsch).

BRUSSEL den 1 september.

De Koning is heden naar Ostende vertrokken, vergezeld door de generaals *Prisse* en *de Liem*, aides-de-kamp; den luitenant-kolonel *d'Hanins de Moerkerke*, ordonnans-officier, en den luitenant-kolonel *Goethals*, aide-de-kamp van den Hertog van Brabant. Tevens reisde van hier af de graaf *de Montebello*, aide-de-kamp van den Keizer der Franschen, die met eene buitengewone zending bij den Koning der Belgen belast was en die Z. M. naar Calais moet vergezellen. Morgen ochtend zullen de Koning en de Hertog van Brabant zich met genoemde officieren te Ostende naar Calais inschepen, ten einde aldaar een bezoek te brengen aan den Keizer der Franschen.

— Wegens de duurte der levensmiddelen hebben te Mechelen, Gent, Kortrijk en eenige andere plaatsen wanordelijkheden plaats gehad. Er zijn troepen derwaarts gezonden.

— Op den spoorweg tusschen Nessonvaux en Pepinster heeft gisteren een droevig ongeluk plaats gehad. Toen de trein, welke des morgens ten zeven ure van Verviers was vertrokken, te midden van den tunnel van Hoelinsart was gekomen, gevoelde men eensklaps een vreeselijken schok, waarop de rijtuigen stil stonden, terwijl een ontzettend geraas onder het gewelf weêrklonk. Toen de reizigers, van de ontsteltenis een weinig bekomen, de wagens konden verlaten, ontwaarden zij dat de locomotief uit het spoor geraakt en daarna omgeslagen was; onder de locomotief lag het deerlijk verminkt lijk van een stoker, alsmede de machinist die eene kwetsuur had bekomen en een andere stoker die met den schrik was vrijgekomen. De tender en eenige goederenwagens waren ook meer of minder vernield, doch de passagiers-rijtuigen en de passagiers zijn ongedeerd gebleven.

BINNENLAND.

'sGRAVENHAGE den 1 september.

Bij Zr. Ms. besluit van den 28sten ll. is benoemd tot griffier bij het kantongeregt te Winschoten mr. *H. C. A. Thieme* A. Czn., advocaat te Groningen.

Bij Zr. Ms. besluit van den 30sten ll. is aan *D. Bakker*, op zijn daartoe gedaan verzoek, verleend eervol ontslag uit zijne betrekking van commissaris van politie te Hoorn.

Bij Zr. Ms. besluit van dezelfde dagteekening is benoemd tot substituut-officier bij de arrondissements-regtbank te Winschoten mr. *W. J. Feith*, thans substituut-griffier bij dezelve regtbank.

Bij Zr. Ms. besluit van den 23sten ll. is goedgevonden, aan den gepensioneerden 1sten luitenant *H. Steenbergen* het voortdurend dragen te vergunnen van de activiteits-uniform van het wapen waartoe hij het laatst heeft behoord.

— Bij besluit van den 11 mei jl. heeft Z. M. de Koning aan *A. Noorduyn* Az., te Nijmegen, bewilliging verleend tot oprigting eener *Nijmeegsche Sleep- en Vracht-Stoomboot-Maatschappij*, op den voet als bij het overgelegd ontwerp der acte van oprigting bepaald is.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van donderdag 31 augustus.*

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp tot vaststelling van het reglement op het beleid der Regering in Nederlandsch Indië.

De heer *van Rijckevorsel* spreekt daarover de volgende rede uit:

Een der belangrijkste onderwerpen, welke deze Kamer immer geroepen werd te behandelen, is ongetwijfeld eene wet waarbij bepalingen worden voorgeschreven: op de zamenstelling, de bevoegdheid en de pligten der Regering van Nederlandsch Indië; op de verschillende besturen en op de justitie aldaar; op de regten en verpligtingen van de ingezetenen; op de godsdienst en het onderwijs; op handel en scheepvaart in die gewesten.

Hoogstbelangrijk waren ook de stukken daarover gewisseld bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal en de discussie in die Kamer gehouden.

Veel licht is daardoor ook voor ons verspreid over punten welke zoo te regt in de laatste jaren groote belangstelling bij de Natie verwekten en de drukpers ijverig bezig hielden.

Die belangstelling kan waarlijk geen verwondering baren wanneer men bedenkt, dat onze Indische bezittingen grootelijk bijdragen om Nederland, niettegenstaande zijn beperkt Europeesch grondgebied en het verlies van zijnen invloed op de staatkunde van ons werelddeel, nog eene eervolle plaats onder deszelfs volken te doen bekleeden, wanneer men bedenkt, dat wij aan Java, hetwelk voor dertig jaren door sommigen als een lastpost werd beschouwd, in groote mate de verbetering te danken hebben van een, nog kort geleden, zoo treurig gesteld finantiewezen.

Die belangstelling baart geene verwondering, M. H., wanneer men bedenkt dat aan het kleine Nederland door de Voorzienigheid de gewigtige taak is opgedragen in Indië 10 millioenen onzer natuurgenooten te besturen en aan hunne aardsche bestemming te doen beantwoorden.

Van die hooge en warme belangstelling wensch ik dan ook in dit uur eenig blijk te geven, ofschoon ik mij geenszins vlei bij de beschouwing van dit veel omvattend onderwerp eenig nieuw gezigtspunt te doen kennen. Ik zal daarom ook niet alle de onderdeelen van het reglement behandelen, nog veel minder de bijzondere artikelen. De bedenkingen, welke opheldering der Regering schenen

te vereischen, zijn opgenomen in het verslag der rapporteurs dezer Kamer en door den Minister meer of min volledig beantwoord.

Naardien in deze Kamer geene wijzigingen in de wet kunnen worden gebragt beperkt zich onze taak tot een naauwgezet onderzoek, of er bepalingen in de wet voorkomen, welke gevaarlijk, schadelijk zijn te achten en of hetgeen men er mist, of hetgeen men anders had willen zien gesteld, van dien aard is dat men daarom de wet behoort af te keuren, dan wel of het geheel aanneembaar is te achten.

Dit is dan ook het standpunt, waarop ik mij heb geplaatst.

Ik ontveins niet, M. H., dat ik ter betere beoordeeling gaarne kennis had gedragen van het ontwerp geconcipieerd door den Raad van Nederl. Indië en van de aanmerkingen daarop gemaakt door den Gouverneur-Generaal. Het gemis dier stukken wordt niet goed gemaakt door hetgeen één lid van dien Raad als zijne persoonlijke zienswijze publiek heeft gemaakt. Aangenomen zelfs dat die zienswijze dezelfde was als die van de meerderheid des Raads, dan wordt nu toch nog die van den Gouverneur-Generaal zelven gemist, welke voor de Vertegenwoordiging van veel gewigt was.

Die zienswijze te kennen scheen des te belangrijker, daar de Minister van Kolonien zich in de Tweede Kamer tegen eene voorgestelde wijziging van art. 113 (thans 110) der wet heeft verklaard, omdat die zou strijden met beginselen, aan den Landvoogd medegedeeld die thans in Indië het bestuur voert, die zich voor zijn vertrek daarmede heeft vereenigd en nu geregtigd zou zijn te zeggen: „ik heb vertrouwd op de beginselen waarmede ik mij vereenigde en in welken geest ik het bestuur gevoerd heb; de wijzigingen die nu in de zaak gebragt zijn, maken mij het bestuur onmogelijk.”

Wilde toch de Minister zich op die mededeelingen aan den Landvoogd beroepen en zijne toetreding tot deze doen gelden, dan hadden de Kamers, mijnes inziens, in de gelegenheid moeten gesteld worden zijne denkbeelden over het onderwerp te kennen.

Gelijk nu art. 110 geredigeerd is, kan ik er mij wel mede vereenigen, omdat beide uitersten vermeden zijn en ik het bezwaar niet deel door eenige leden dezer Kamer tegen die redactie, blijkens het verslag, gemaakt. Te ver gedreven vrees voor mogelijk misbruik staat iedere ontwikkeling in vooruitgang in den weg. Ik wensch dan ook dat het preventive stelsel, in het eerste lid van genoemd artikel uitgedrukt, bij de algemeene verordening op de drukpers met veel gematigdheid in werking moge worden gebragt.

Doch ik keer terug tot mijne algemeene beschouwing van de wet.

In het algemeen heeft het ontwerp, gelijk het nu gewijzigd tot ons is gekomen, op mij eenen gunstigen indruk gemaakt.

Men heeft zich teregt gewacht voor eene overdreven toepassing onzer Westersche begrippen van staatsregt, regering en bestuur op eene Oostersche Maatschappij, welke in vele opzigten nog weinig ontwikkeling en geheel andere zeden en gebruiken heeft.

Meer dan eens heb ik mij echter de vraag gedaan of de vrees voor eene verkeerde toepassing onzer Westersche begrippen somtijds niet wel te veel het bestaande met zijne gebreken en misbruiken heeft doen huldigen. Ik moet verklaren, dat ik er niet altijd een stellig ontkennend antwoord op heb durven geven, doch de slotsom mijner overweging is geweest, dat het reglement niet alleen verbetering en hervorming niet uitsluit, maar veeleer er den weg toe baant en voorschriften en wenken inhoudt, die voor een verlicht en welwillend Minister van Kolonien en vooral voor een bekwamen, ijverigen en gemoedelijken Gouverneur-Generaal zoo vele aanleidingen zullen zijn om aan onze rijke Indische bezittingen de gewenschte ontwikkeling te geven en om de stoffelijke en zedelijke welvaart harer inwoners krachtdadig te bevorderen.

Alles zal, mijns inziens, afhangen van den geest, waarmede de geschreven letter bezield zal worden.

Heb ik de voorzigtigheid geroemd, waarmede dit staatstuk is ontworpen, ik wensch dat die voorzigtigheid bij de uitvoering niet overdreven worde.

Heeft het Moederland er groot belang bij dat de Indische bronnen van zijne welvaart voortdurend blijven vloeijen, wij hebben ook jegens Indië groote, dure verpligtingen te vervullen.

Wij zijn geroepen niet alleen rust en orde in onze bezittingen te bewaren en de rijke bronnen van nijverheid, welke nog niet genoegzaam of in het geheel niet zijn ontgonnen, meer en meer te openen en te exploiteren, maar tevens, en geenszins in de laatste plaats, het lot der volken aan onze heerschappij onderworpen allengs zooveel doenlijk te verbeteren, hen vatbaar te maken voor de voordeelen onzer beschaving, vatbaar voor de zaligmakende leer, wier verkondiging aan alle creaturen door haren Goddelijken insteller is bevolen.

Ik zag daarom met uitstekend genoegen dat in dit reglement opzettelijk van godsdienst en onderwijs is gesproken. Ik hecht daarom zeer veel aan het 128ste artikel „de Gouverneur-Generaal zorgt voor het oprigten van scholen ter dienste der Inlandsche bevolking” en hoop dat daaraan eene ruime uitvoering zal worden gegeven. Eenige vooruitgang schijnt nu reeds op Java te bestaan. De oogst is er echter zeer groot en de arbeiders zijn nog zeer weinige.

Voor de materiële welvaart der Indische bevolking is op Java in de laatste tijden meer dan vroeger gedaan; ook op dit punt werd het verslag over den jare 1852 door mij met veel genoegen gelezen; veel, zeer veel is er echter nog te doen, veel zelfs dat geene langere vertraging duldt. Waar waterbesproeijingen ontbreken, of waterafleidingen noodzakelijk zijn, is voorziening eene dringende behoefte. Een noodzakelijk gekeurd werk moet niet meer vier jaren blijven steken, omdat een daarmede belaste ingenieur ziek wordt, gelijk van 1846 tot 1850 op Java is geschied.

Verder acht ik voor de algemeene welvaart, voor de bevordering van landbouw en handel de aanhoudende verbetering der middelen van communicatie tusschen de verschillende residentien op Java en tusschen Java en onze overige bezittingen in den Archipel een zeer krachtigen hefboom.

Wat het veel besproken cultuurstelsel betreft, ik geloof dat er bij beide partijen in den laatsten tijd eene groote toenadering heeft plaats gevonden. Van den eenen kant wordt het minder als zoo geheel verderfelijk en onhoudbaar geschilderd, van de andere zijde niet meer ontkend dat er misgrepen hebben plaats gehad en nog verbeteringen aan te brengen zijn. Te oordeelen naar al hetgeen ik er van gelezen en gehoord heb, ben ik meer en meer overtuigd geworden dat Java zonder dat stelsel nimmer voor Nederland die belangrijkheid zou hebben verkregen, welke het thans heeft, doch ik ga nog verder. Ik geloof dat dat stelsel dienstbaar is geweest aan de ontwikkeling der Javanen. Zij hebben leeren arbeiden, zij hebben door de belooning van dien arbeid de gelegenheid verkregen om zich geriefelijkheden des levens aan te schaffen, welke zij vroeger misten. Kan men nu ook zonder dwang vrije arbeiders tegen betaling bekomen voor hetgeen vroeger bij gedwongen heerediensten geschiedde, het is ongetwijfeld ten deele daaraan toe te schrijven, dat het volk meer gewoon is geworden te werken en om de vruchten daarvan te genieten.

Art. 56 van het reglement beschouw ik een der belangrijkste en met veel wijsheid gesteld. Ik wensch vurig dat *alle* zijne bepalingen steeds en overal met getrouwheid mogen worden nageleefd en dat geene opperhoofden of ambtenaren zich verrijken met hetgeen aan werklieden toekomt.

Men kan, ik geloof dit gereedelijk, de medewerking der inlandsche hoofden niet missen, maar daarom moet het ontzag voor hunnen invloed op de minderen niet zoo ver gaan, dat men hun toelaat knevelarij te plegen. De Nederlandsche ambtenaren behooren het volk gestadig en overal daartegen te beschermen. Daartoe is een *toereikend* getal van eerlijke, bekwame, behoorlijk bezoldigde ambtenaren volstrekt noodzakelijk. Op de keuze der ambtenaren, van den hoogsten tot den laagsten, kan niet zorgvuldig genoeg worden gelet. De naauwgezetheid dier keuze schijnt mij toe een der eerste pligten te zijn van hen die op het bestuur van Neêrlandsch Indië invloed uitoefenen.

Wanneer er benoemingen hetzij in Nederland hetzij in Indië geschieden, waarbij het algemeen belang niet streng wordt in het oog gehouden, is het mijnes erachtens onberekenbaar welk kwaad daardoor èn voor den zedelijken invloed der Regering èn voor de welvaart in Indië kan gesticht worden.

Met het reglement van regering in de hand kan Indië goed en slecht worden bestuurd.

Is er op Java nog veel te doen, op de zoogenaamde buitenbezittingen in den Oosterschen Archipel is het werk naauwlijks begonnen. Daar vooral is nog een ruim veld voor de ontwikkeling der particuliere Europesche industrie, zoo de Regering daartoe, meer nog dan tot nu toe is geschied, den weg wijze en bane. Alles, ik erken het, kan niet op eens geschieden, doch meerdere kennis van den bodem dier eilanden zou ongetwijfeld spoedig nieuwe bronnen van welvaart voor hunne bewoners en voor het Moederland doen ontspringen, en betere gelegenheid geven om die ingezetenen allengs eenige meerdere ontwikkeling en beschaving deelachtig te doen worden.

Het antwoord der Regering op de vraag in de afdeelingen gedaan, naar welk stelsel zij de onbepaalde uitdrukking: *algemeene verordeningen* denkt toe te passen, de verwijzing namelijk naar de laatste alinea van het 59ste artikel der Grondwet, heeft ons geene schrede verder gebragt. Daarbij wordt even als in het regeringsreglement de beslissing ontweken welke onderwerpen bij de wet behooren te worden geregeld. Ik zal mij daarover thans niet verder uitlaten, maar blijf het betreuren dat het reglement niet telkens bepaaldelijk heeft opgegeven welke soort van verordeningen werd bedoeld.

Nog meer belang stel ik in de toezegging eener spoedige aanbieding der conceptwet, vereischt door art. 60 der Grondwet. Eerst dan, wanneer de wet de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen behoorlijk zal hebben geregeld, zal men kunnen zeggen dat de Vertegenwoordiging alles gedaan heeft wat van haar afhing om de kolonien te doen bloeijen en vruchtbaar te doen blijven voor Nedeland.

Het overige is en blijft de gewigtige en moeijelijke taak der Regering en van de Landvoogden die den Koning in onze overzeesche gewesten vertegenwoordigen.

Hartelijk wensch ik dat het aan de pogingen van den Minister van Kolonien en van den tegenwoordigen Gouverneur-Generaal van Neêrlandsch Indië moge gelukken, krachtens het reglement op het beleid der regering aldaar, die gezegende gewesten meer en meer te doen worden eene schitterende parel in de Nederlandsche kroon.

Nadat de heeren *Insinger*, *van Dam van Isselt*, *van Beeck Vollenhoven* en *van der Oudermeulen* insgelijks het woord gevoerd en zich in het algemeen voor de aanneming van het ontwerp verklaard hebben, zegt de heer *van Swinderen* twee hoofdbezwaren te hebben, die hem beletten zouden zijne stem aan het ontwerp te geven: 1°, zoo lang de strekking der wet tot regeling van het beheer der koloniale geldmiddelen niet bekend is, acht hij elk definitief oordeel over een reglement op het beleid der regering ontijdig. 2°, voortdurende verwijzing in dit reglement naar de algemeene verordening als toekomstige regelende magt. Hij had bepaald willen aangewezen zien wat later door de *wet*, door *besluit*, of door *koloniale verordening* zou worden geregeld.

De Minister van Kolonien betuigt zijn genoegen over den algemeen gunstigen indruk welken dit ontwerp bij deze Kamer gemaakt heeft, aan hetwelk hij sedert lang veel moeite en inspanning had koste gelegd. Voorts geeft hij de verzekering dat, zoodra de Tweede Kamer art. 115, betreffende de zaak der slavernij, in de wet had gebragt, de Regering overwogen heeft wat ten aanzien van de West-Indiën behoort te worden voorbereid, en dat zij niets onbeproefd zal laten om de zaak op de meest billijke wijze te regelen. Ten opzigte der bepalingen nopens de drukpers zal de Regering zich voor alle overdrijving trachten vrij te waren. Ook zijns oordeels moet in Indië omtrent de drukpersvrijheid groote voorzigtigheid betracht worden en bij de regeling van de toelating het misbruik zooveel mogelijk worden gekeerd. Hij uit de hoop de wet op het beheer der koloniale geldmiddelen, nu reeds voor de derde maal in gereedheid gebragt, in de volgende Zitting tot afdoening te zien komen.

Nadat (zoo als bereids vermeld is) het ontwerp met 31 stemmen tegen 1 stem was aangenomen, is de Vergadering tot nadere bijeenroeping gescheiden.

's GRAVENHAGE den 2 september.

Bij besluit van den 26sten ll., heeft Z. M. go[…] vonden aan *Jacob Schenk*, *Ary van Eyk* en C[…] *Versteeg*, allen gezagvoerders van vischhoekersch[…] de eerst- en laatstgenoemde te Vlaardingen, de […] te Zwartewaal woonachtig, vergunning te verleen[…] het dragen der zilveren medaille, hun door de Br[…] Regering geschonken voor het redden van Bri[…] schiphreukelingen.

— Z. K. H. prins *Hendrik* is gisteren avond ten […] uit Weimar in de residentie teruggekeerd. Hoogstde[…] verblijf alhier zal evenwel niet van langen du[…] daar Z. K. H. zich spoedig naar Luxemburg zal be[…]

— De voorstelling in den Koninklijken Fra[…] schouwburg alhier zal maandag den 4 dezer besta[…] *Les Mousquetaires de la Reine.*

ROTTERDAM den 2 september.

Aanstaanden dingsdag, den 5 dezer, des nam[…] ten 2 ure, zal de Gemeenteraad alhier eene verga[…] houden, waarin de volgende zaken ter tafel zullen […] den gebragt: Mededeeling van ingekomen stukken[…] benoeming van twee Wethouders, in de plaats va[…] aftredende heeren.

— Heden had het jaarlijksch examen en de prijsuitde[…] plaats der Muziekschool van de Rotterdamsche afde[…] der Maatschappij tot bevordering der Toonkunst i[…] groote zaal der societeit *Harmonie*, en werd door […] zeer talrijke schaar van toehoorders bijgewoond. […] einde het examen zoo voor toehoorders als leerl[…] minder vermoeijend en tevens de proeven van de v[…] ringen der laatste nog te vollediger en belangwekke[…] te maken, waren de werkzaamheden dit maal in […] hoofddeelen gesplitst. Het eerste gedeelte van het ex[…] had dus plaats ten 11 ure des voormiddags, het tw[…] ten 6 ure des avonds. De uitslag van het geheel […] den gevestigden roem der Muziekschool weder volk[…] staande en overtrof in vele opzigten de verwachti[…] Wij komen op de bijzonderheden der belangrijke […] tigheid nader terug.

— Bij den burgerlijken stand te Kralingen zij[…] augustus 1854 aangegeven: 13 geborenen, 9 overled[…] gehuwd 2 paren.

— Heden morgen is van de scheepstimmerwerf […] den heer *de Hoog* te Delfshaven met het beste g[…] van stapel gelaten het barkschip *Delfshaven*, gebo[…] voor rekening van den heer *P. van Holst* aldaar.

— Het geheele dorp Voorburg had gisteren een […] feestelijk aanzien. Tal van vlaggen en menigte […] groen, zoo in slingers aan de huizen als over de st[…] ja, daar het juist kermis is, ook aan alle kramen […] tuigden van de algemeene vreugde en deelneming in […] ondertrouw van de eenige dochter van den heer M[…] *F. H. Hoffman* aldaar, met den baron *Wassenaar* […] *Katwijk.* Eene buitengewone levendigheid heers[…] dan ook den geheelen dag. Des avonds was de be[…] school, waarvan de bruid directrice is en welke […] geheel groen was gemaakt, ook binnenshuis eenvo[…] maar keurig en smaakvol van buiten en van binnen […] illumineerd, en was vooral daar eene menigte mens[…] verzameld om het bruidspaar te zien, dat tegen […] het gebouw binnentrad, vergezeld door een aanzie[…] gezelschap. De kinderen waren allen daar bijeen; […] achttal meisjes ontving het paar aan den ingang […] strooide met bloemen en groen. In de school gek[…] sprak de onderwijzeres een hartelijk woord tot het […] de kinderen zongen allerliefst een welkomstversje […] boden de directrice eenige kleine geschenken tot […] gedachtenis aan. Daarna werden de kinderen ont[…] en speelden en zongen nog eenigen tijd voort, w[…] het gezelschap hoogst voldaan de voortreffelijke inri[…] verliet. Alles liep in de meeste orde af en die dag […] nog lang in het geheugen der ingezetenen en der kind[…] blijven leven.

— Heden is te Amsterdam met goed gevolg te w[…] gelaten het brikschip *Catharina en Geertruida*, g[…] 140 lasten, gebouwd voor rekening van de heeren […] *Poort en Co.*, zullende worden gevoerd door kap[…] *C. L. Knaudt.* Het afloopen van dezen bodem […] bijgewoond door Z. H. den Erfgroothertog van Sa[…] Weimar-Eisenach, die de werf heeft bezocht o[…] geleide van den wel ed. gestr. heer *Tramp.*

— Eergisteren had te Amsterdam de aanbesteding p[…] voor de werken van den Rijnspoorweg tusschen […] Schielandschen Zeedijk en het Boerengat nabij Ro[…] dam. Er waren negen inschrijvers. De minste insch[…] was de heer *P. van Limburgh*, te Rotterdam, voor […] som van *f* 77,190. De directie heeft het werk aan […] inschrijver gegund, en hem aangeschreven onmidd[…] daarmede aan te vangen.

— Van wege de Nederlandsche Bank zijn den 31ste[…] naar aanleiding van het Koninklijk besluit van den 9 […] 1852 (*Staatsblad* n.° 124), de volgende opgaven ope[…] gemaakt: omloopende bankbiljetten *f* 95,768,630; sa[…] van rekeningen-courant *f* 10,843,085. 59½; munt en m[…] materiaal *f* 98.157,850. 01½.

— De heer *J. Ed. Taurel*, te Amsterdam, heeft i[…] moeijelijk vak der gravure eene schoone proeve […] bekwaamheid geleverd door de vervaardiging van […] portret van wijlen den heer *Jeronimo de Vries.* De […] kenis is treffend, en de vele vrienden en hoogsch[…] van den waardigen overledene zullen gaarne de ver[…] ning van dit welgelijkend portret vernemen.

— Eergisteren ten elf ure heeft Z. M. de Ko[…] vergezeld van een talrijken staf, in het kamp bij V[…] de brigade kavallerie geïnspecteerd; daarna hebben […] schillende manoeuvres plaats gehad en heeft eindel[…] brigade voor Z. M. gedefileerd. Het weder was […] schoon, zoodat het aantal toeschouwers, waaronder […] vele dames, groot was. Ten een ure reed Z. M. […] het Loo terug, na Hoogstdeszelfs bijzondere te[…] heid te kennen gegeven te hebben.

— De kerkdienst in het kamp bij Zeyst zal, […] zoo veel aangaat de Protestanten, den 3 september […] den waargenomen door ds. *R. P. Verbeek*, predika[…] Doorn, den 10 september door ds. *H. J. Bruins*, […] te Leusden, en den 17 september door ds. *R. Roden*[…] *Mentz*, predikant te Utrecht.

— In de eergisteren te Leeuwarden gehouden ve[…] dering van den Gemeenteraad is besloten zich bij een […] adres tot Z. M. den Koning te wenden, ten einde […] door den heer *C. S. Sixma* baron *van Heemstra* […] gedane aanvraag om concessie tot den aanleg en ex[…] tatie van eenen spoorweg van Harlingen naar Rh[…]

met een zijtak van Leeuwarden naar Groningen, te ondersteunen.

— De waterhoogte te Arnhem was den 1 dezer 1,81 el.

Werd eenige maanden geleden door sommige dagbladen met lof gewag gemaakt van een monsterbiljet, bij gelegenheid van het alhier gehouden groot Muziekfeest ter drukkerij van den heer *A. W. Sijthoff* te Leyden vervaardigd, thans kunnen wij met nog veel grooteren lof spreken van een allersmaakvolst biljet, dezer dagen ter drukkerij van den heer *J. W. van Leenhoff* alhier vervaardigd en waardoor de eer der Rotterdamsche drukpers ten volle wordt gehandhaafd.

Dit biljet betreft een te houden Casino in den Franschen schouwburg te Amsterdam; het munt uit door de smaakvolle rangschikking der letters, maar niet minder door de frischheid der kleuren; vooral verdient vermelding dat dit biljet op eene kleine pers is gedrukt en dus uit vier vellen bestaat, terwijl ieder vel tweemaal is moeten gedrukt worden, en evenwel is de aaneensluiting zoo naauwkeurig dat men op eenigen afstand den overgang van het eene vel op het andere niet kan ontwaren. Men had het biljet ligtelijk nog grooter kunnen maken, zoo men daarvan niet weêrhouden was wegens de hooge zegelkosten. Wij herhalen het, dit biljet doet de Rotterdamsche drukpers alle eer aan.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 2 September.

OVERLEDEN: L. F. A. Mettrop, z., 2 m. — Z. de Wit, d., 1 j. — G. J. van Thiel, z., 6 j. — M. M. Hooftman, d., 1 j. — H. Westerman, vrouw van H. Pistorius, 47 j.

BEVALLEN: IJ. van Dam, geb. van Zeelen, levenl. z. — D. E. van der Heul, geb. van den Tempel, z. — J. van der Ven, geb. Valkenburg, d. — E. C. H. Goebertus, geb. van Gastel, z. — C. C. Stom, geb. van Ingels, d. — J. Hillel, geb. Bosman, z. — A. van Rijn, geb. Graus, d. — A. W. Langerveld, geb. Kindermaker, z. — H. J. van den Bergh, geb. Zuur, z. — B. Klunk, geb. Schott, d. — J. Klinkenberg, geb. Blankers, z. — D. van Wijk, geb. de Rooy, d. — J. Dirksen, geb. van der Burg, z.

ONDERTROUWD: L. Gravesteyn, weduwen., en N. B. Bock, jd. — H. Noordbergh, jm., en O. Bentzen, jd. — J. in 't Hout, weduwen., en C. E. Pijpers, jd. — A. T. Spelbrink, jm., en P. L. Schrel, jd. — P. Mettrop, jm., en P. Kleune, jd. — T. H. A. Rehe, jm., en C. [illegible], jd. — A. van Eek, jm., en W. J. Gravendeel, jd. — J. C. [illegible], weduwen., en C. Schoonenburg, jd. — L. Janssen, jm., en C. [illegible], jd. — W. Schlimmer, jm., en M. Wijman, jd. — D. Groeneveld, jm., en M. M. Boshoven, jd. — A. Schrauwers, jm., en J. Raaymakers, jd. — H. G. Surie, jm., en C. H. Lehmann, jd. — P. J. Slevenaart, weduw., en M. A. van den Bosch, jd. — F. L. Serry, jm., en H. Hoogerwerff, jd. — D. Scholten, jm., en W. Arntz, jd. — A. Helders, jm., en C. J. van den Brink, jd.

Zeetijdingen.

Nederland.

Van ROTTERDAM vertrokken *Johanna en Louisa*, C. D. Popken, naar de Kaap de Goede Hoop; *Gouverneur van der Eb*, A. Verveen, naar de Kust van Guinea, en *Richard Anderson*, C. E. Coffin, n. New-York.

HELLEVOETSLUIS 2 september. Gisteren namiddag niets gepasseerd. — Heden morgen uit zee *Rudolph*, J. J. Buiten, en *Belina*, [illegible] T. Jager, beiden van Bergen; *Afina Jonker*, J. J. Groenewold, *Elizabeth van Leyden*, H. K. Smits, *Catharina Jantina*, J. H. Potjer, *Elizabeth*, J. S. Brouwer, *Ida Berendina*, W. L. Hensema, *de Hoop*, A. G. Jonkhoff, en *Hillechina*, H. H. Brakke, alle zeven v. Archangel; *Neva*, D. Brown, en *Patriot*, J. G. Turnbull, beiden v. Newcastle; *Elizabeth*, H. Matthews, v. Shoreham, en *Amicitia*, W. G. Poelman, v. Archangel. En zeilden in zee *Atlas*, H. Waugh, en *Hendrika Bartina*, J. Hofker, beiden naar Newcastle, en *Favorite*, J. [illegible]son, naar Boness; de wind O.

BRIELLE 2 september. Gisteren na posttijd niets gepasseerd. — Heden voor posttijd uit zee *Robert & Elizabeth*, W. H. Williamson, van Rochester. Naar zee *Three Brothers*, W. Hopkins, n. Rochester; *Sea Gull* (st.), T. Dawson, naar Hull; *Glen Albyn* (st.), G. [illegible], naar Grimsby; *Concordia* (st.), R. Stranack, naar Londen, en *Gleaner*, T. Press, naar Newcastle; de wind O.

MAASSLUIS 2 september. Heden zeilden *Friends*, J. Cuthbertson, n. Sunderland, en *Bernardus*, J. Hazewinkel, n. Hartlepool. De [illegible] gemelde schepen zijn wel in zee; de wind O.

TEXEL 1 september. De wind N. N. W. Uit zee *Vrouw Dieuwke*, J. van der Woude, van Londen; *Gouverneur van Ewijck* (st.) en *Graaf van Rechteren* (st.) van Hull, en *Vrouw Anske*, M. E. van der Veen, van Sunderland; gisteren nog *Thor Hoyland*, M. Halstensen, en *Preciosa*, B. C. Mörck, beiden van Drammen; *de Hoop*, M. Fredriksen, en *Enigheden*, C. Thiis, beiden v. Namsos. — VERTROKKEN *Johanna Hendrika*, K. Hoek, n. Smyrna; *Walcheren*, D. D. Ouweland, naar Swansea, en *Jonge Reintje*, J. Croese, naar Londen.

TEXEL 2 september. Uit zee *Alida*, Das, van Newcastle; — gisteren nog *Geertruida*, Homveld, van Archangel, en *Chelone*, Edvardsen, van Drammen. — Vertrokken *Eendragt*, Bos, n. Nantes; *Jonge Jan*, Bontekoe, n. Liverpool, en *Jantina*, Olthoff, n. Stockton.

VLIE 31 augustus. De wind N. N. W. Uit zee A. Dam van Noorwegen, T. Bronlund en F. A. Hoff van Fredrikstad, H. T. de Jong van Noorwegen, L. W. Möller van Arendal en *Willem I* (st.) van Hamburg. — Vertrokken *Stoomvaart* (st.) n. Hamburg; gisteren nog A. [illegible] Munneke naar Schotland, H. S. Duin naar Dantzig, J. Diedrichsen naar Frederikstad, R. J. Schuring en B. H. Plukker n. Noorwegen.

VEERE 1 september. Heden werd naar zee gesleept het barkschip *Zeepaard*, kapitein J. Giltjes Lz., van Middelburg naar Londen [illegible].

VLISSINGEN 31 augustus. Alhier gepasseerd (voor Antwerpen bestemd) *Wendola*, Brandt, van New-York; *Bells*, Dunn, van Cette, *[illegible]* (Ned. kof) van Bergen. — Uitgezeild *Marie Amélie*, Leon, naar Moulmain; *Anna Cecilia*, Fischer, naar Buenos-Ayres; *Minna*, Bradhering, naar Napels, en *Rembrandt*, Poesmans, naar Liverpool, allen van Antwerpen.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te MALAGA 16 augustus *Jantina*, de Vries, van Newcastle. — Te BILBAO 22 aug. *Jonge Lucas*, Bontekoe, van Hamburg. — Te HAMBURG 30 aug. *Thetis*, Meppelder, v. Altona; 31 dito *Cornelis*, Fokkes, van Marseille. Op de ELVE 30 aug. *Geertruida*, Emmelkamp, van Leeuwarden, en *Aurora*, Lakerooy, van Licata. — Te BREMERHAVEN 29 aug. *Alida*, de Haan, van Amsterdam. — Te PILLAU 29 aug. *Zwaantje Cornelia*, Bleeker, van Rotterdam. — Te MEMEL 28 aug. *Noordstar*, Brouwer, van Dundee.

Vertrokken:

Van HAVANNA 9 augustus *Anna Maria*, Zuiderduin, naar Amsterdam. — Van TRIEST 26 aug. *Alphard*, Roelfsema, n. Rotterdam. — Van LIVORNO 21 aug. *Vriendschap*, Boer, n. Dublin. — Van HAMBURG 31 aug. *Zwaantje*, Dirks, naar Amsterdam, en *Catharina*, Wilters, naar Schiedam. — Van KIEL 30 aug. *Pauline*, Kolling, naar Holland. — Van MEMEL 27 aug. *Vrouw Maria*, Kuipers, en *Elisabeth Lollina*, Carst, beiden naar Amsterdam.

THISTED 26 augustus. De schooner *Pursuit*, kapitein J. Oliver, van Schiedam naar Newcastle, is gisteren nacht op Aalum-strand ten noorden van Agger-Kanaal gestrand. — De schoonerkof *Graaf van Heiden*, kapitein Drent, op Harboore strand [illegible] (*bevorens gemeld*), is wrak.

Uittreksels uit de Lloydslijst van 31 augustus:

In de RIVIER aangekomen 30 aug. *Drie Broeders*, Fokkema, v. Harkum, *Vriendschap*, van Reen, van Koningsbergen, *Coert Cornelis*, [illegible], en 31 dito *Constantia*, Zeeman, beiden v. Archangel, en *Twee Gebroeders*, de Groot, van Workum. Van LONDEN uitgekl. 29 aug. *Elisabeth*, Cawshorn, en 30 dito *Hiskea*, Mulder, beiden n. Amst., *Lambertus*, de Jonge, n. Dantzig; — in lading *de IJssel*, Messen, *Adelaide*, *Jonge Pieter*, Eddes, en *Bee*, Lowery, beiden n. Amst. Deal gepasseerd 30 aug. *Mehemet Ali*, Wingate, van Londen naar Archangel. Te GAINSBORO' aangekomen 29 aug. *Gesina*, van Sluis, v. [illegible]. Te HULL 30 aug. *Lady Elizabeth*, Hodgson, v. Rott.

Te SHIELDS 29 aug. *Let me alone*, Woodcock, van Schiedam, en *Jantina Olina*, Lever, v. Groningen. Te GUERNSEY 28 aug. *Jan Jacob*, Schaap, v. Rott. Te JERSEY 29 aug. *Jacobus*, van Deest, v. Altona. Te LIVERPOOL in lading *Elisabeth Helena*, Gatzen, naar Memel.

Het schip *Edwin*, kapit. Hatch, van Matanzas te FALMOUTH binnen, was den 30 aug. gereed om naar Amsterdam te verzeilen.

Bij DOUVRES 30 aug. *Argo*, Huysers, van Rotterdam naar Batavia.

Cargalijsten.

Rotterdam.

ARCHANGEL. *Vier Gebrüder*, N. E. Kramer: 100 tonnen Teer en 465 tonnen Pek, *H. H. Roelofs Heyrmans*, en 1600 Matten Order.

HAMBURG, *de Elve*, J. J. Hansen: 300 z. Tarwe, *L. Hoyack en Co.;* 31 st. Roodhout, 10 k. Wijn en 6 b. Kramerij, *J. H. Claus en J. Raulino;* 11 v. Koper, *L. J. Enthoven en Co.;* 7 k. Arabische Gom, *S. A. le Vino en Co.;* 5 k. Cassia Lignea, *C. L. Ringrose en Co.;* 6 k. dito, *Plemp en Co.;* 225 k. Wijn, 50 k. en 10 halve stukk. Koopm., *Thormann en Co.;* 285 z. Zaad, *W. Palte;* 50 z. Salpeter, *M. Retemeijer en Co.;* 15 k. Cassia Lignea, *C. L. Roechling en Co.;* 6 k. dito, *Willemse, de Bie en Co.;* 360 zakk. Boekweit, *Pluygers en Hauck;* 239 z. Tarwe, 13 v., 823 gal. en 68 blokj. Koper, 10 b. Tabak en 1649 Pijpduigen, Order.

Schiedam.

ARCHANGEL, *Helmuth*, H. B. Peuss: 1950 tschw. Rogge, *J. H. van Gent.*

ARCHANGEL, *Renske*, E. J. Mooi: 1379 tschw. Rogge, Order.

ARCHANGEL, *de Jonge Klaas*. F. R. Feijes: 730 tschw. Rogge, Diversen.

ARCHANGEL, *Anna Elizabeth*, G. G. Schuur: 1380 tschw. Rogge, *J. H. van Gent.*

ARCHANGEL, *Reyna*, Y. D. de Jonge: 1380 tsch. Rogge, *J. H. van Gent.*

ARCHANGEL, *Elizabeth Machtelina*, W. P. Wessels: 1575 tsch. Rogge, Order.

ARCHANGEL, *Friedrich*, J. J. Bunning: 2225 tschw. Rogge, *J. H. van Gent.*

Dordrecht.

TAGANROG, *Due Fratelli*, G. Vignale: 2210 tschw. Lijnzaad, *Balen en Rovers.*

ARCHANGEL, *Premier*, J. Kröger: 1000 tschw. Rogge en 200 Matten, *Balen en Rovers.*

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Fregatschip *Gertrude*, kapitein *J. Lourens*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor en eene melkgevende Koe. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Nederl. Barkschip *Neêrlands Koning*, kapitein *J. G. Tromp*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor en eene melkgevende Koe. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Fregatschip *Palembang*, kapitein *J. Hoekstra*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

MEMEL, het Nederl. Kofschip *Christina Jantina*, kapit. *J. R. Dood.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

STETTIN, het Nederl. Kofschip *Geertje Elizabeth*, kapit. *L. van der Borch.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Beursberigten.

MADRID den 26 Augustus.

Spanje 1 pct. 18. 55; dito 3 pcts. 34. 80.

PARIJS den 2 September.

Frankrijk 3 pcts. 74. 55; dito 4½ pcts. 100. 90; Spanje 1 pct. 18⅜; dito 3 pcts. binnenl. 32⅝.

LONDEN den 2 September.

De 3 per cents Geconsolideerden 95⅝ a ¾; Rusland 5 pcts. 98; dito 4½ pcts. 89; Spanje 1 pct. 18⅝ a ⅞; dito 3 pcts. Buitenl. 38 a 38½; dito Cert. 5¼ a ½; dito Passive 3⅞ a 4¼; Mexico 3 pcts. 24⅜ a 24⅞; Peru 4½ pct. 72 a 74; Holland 2½ pcts. 62½; dito 4 pcts. 94; Turksche Leening 6¼ a 6½ pct. premie.

WEENEN den 2 September.

Metalliek 5 pc. 85⅜; nieuwe Leening 95; Wissel Londen f 11. 14; Parijs f 135¼; Zilver f 16½.

ANTWERPEN den 1 September.

België 2½ pct. 52½ g. en 52⅝ p.; Spanje 1 pct. 18⅜ p.; dito Binnenl. 3 pct. 32⅞ p.; Metall. 5 pct. 73⅞ g. en 74 p. — Bij geringen omzet waren de fondsen heden iets lager.

AMSTERDAM den 2 September.

		Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld..... 2½ pCt.	60 13/16	60⅞	60 13/16
»	dito dito ..... 3 »	72⅝		
»	dito dito ..... 4 »	90⅞		
»	Amort.-Syndicaat ..... 3½ »			
»	Aand. Handel-Maatsch. 4½	124		
»	O. I. Leening 4			
»	Aand. Holl.-Spoorweg	77		
»	Rijn-Spoorweg 4½	100¼		
»	Maatsch. v. Weldadigh. 4			
FRANKR.,	Certificaten 3			
RUSLAND,	Obl. bij Hope & Co. 5	102¼	102¼	102¼
»	dito dito 1828/29 5	102¼	102⅜	
»	Cert. dito 1831/33 5	84¼		
»	dito dito 1840... 4	79½		
»	dito bij Stieglitz 4	77¼	77¼	77¼
»	dito dito Nieuwe 4			
»	dito Adm. te Hamburg 5			
»	dito te Londen 5	89¼		
»	dito in Assign. 6			
»	Inschr. dito 6			
POLEN,	Aand. 1835, fl. 500 ..... f			
»	Obligatien ..... 4 pCt.	69¾		
SPANJE,	Buitenlandsche 1	18⅜	18⅜	18 7/16
»	dito 3	37⅝	37⅝	
»	Binnenl. a f 6000 3	32¾	32⅞	32¾
»	Amortisable Schuld	3⅞	4	
»	Bewijzen van Coupons	5⅞	5⅞	5⅞
OOSTENR.,	Obl. bij Goll & Co 5			
»	dito dito 4			
»	dito Metall. Oude 5	70⅛	71	70⅛
»	dito Nieuwe bet. te Amst. 5	80¼	80¼	80¼
»	dito 1854 5	79¾	79⅞	79⅞
»	dito Metall. 2½	35⅝	35⅝	35¾
»	Weener Aand. fl. 250 ..... f			
BELGIE,	Certificaten ..... 2½ pCt.			
»	dito bij Rothschild 2½	49¼	49¼	49¼
PORTUG.,	Nieuwe 3	37⅛	37⅜	37⅛
PERU,	Oblig. 4½	71	72¼	71⅜
VENEZ.,	Oblig. £ 100, thans ... 3¼	23⅜		
»	Uitgest.			
GRENADA,	Oblig.	16¼		
»	Uitgestelde			
MEXICO,	Oblig. £ 100 3			
»	dito. Onbepaalde 3	23⅛	24	

Pruissen, Oblig. te Lond., 4½ pc., 95½ Brazilien, Geldl. 1824, £ 100, 5 pc., 97¼; idem, 1843, £ 100, 5 pc., 97. Amerik. Bankact., 3 7/16; Louisiana, 5 pc., 99¼.

Beleening 3 pc. Prolongatie 2½ pc.

Terwijl Binnenlandsche en Oostenrijksche fondsen lager werden afgegeven, hebben Spaansche en Mexikaansche, maar vooral Peruaansche zich in prijs verbeterd.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 60 13/16; Spanje 1 pct. 18 7/16; dito Binnenl. 3 pc. 32⅞; Oostenrijk Metall. 5 pct. 70⅛ a 13/16.

ROTTERDAM den 2 September.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 60⅞. Belgie, bij *Rothschild*, 2½ pc., 49¼ l. k., 49¼ h. k., 49¼ gebl. k. Spanje, Buitenl., 1 pc., 18⅜ l. k., 18⅜ h. k.; idem, Binnenl. à f 6000, 3 pc., 32¾; idem Coup. Bewijzen 5⅞ l. k., 5⅞ h. k., 5⅞ gebl. k. Portugal, te Londen, 3 pc. 37⅛. Rusland, Cert. bij *Stieglitz en Co.*, 5 pc., 83⅞. Oostenrijk, Metalliek, 5 pc., 70⅛ l. k., 70⅛ h. k., 70⅛ gebl. k.; idem Nieuwe 1849, 5 pc., 80¼; idem idem 1854, 5 pc., 80; idem, 2½ pc., 35⅛.

Alle fondsen waren heden op nieuw gedrukt. Van Spaansche tot de genoteerde koers eenigen omgang in 3 % Binnenl. en Certif. Coupons die gevraagd blijven. De Oostenrijksche fondsen bleven aangeboden.

Marktberigten.

ROTTERDAM den 2 September.

GRANEN. Rogge: 145 ℔ N. Archangel f 240.

SCHIEDAM den 2 September.

GRANEN. Rogge verkocht 147 ℔ Libau f 308 6/w. Gerst. 126 ℔ Libau f 245 6/w.

MOUTWIJN,......per Ned. Vat zonder Fust	f 20. 50	zonder de belasting.
JENEVER.......... » » » » »	- 25. —	
AMST. PROEF..... » » » » »	- 26. 25	

DELFT den 2 September.

KAAS. De prijzen zijn heden geweest f 16 a f 22. 25 de 100 Ned. ℔, en werden ter markt verkocht 61 stapels, wegende 18,558 Ned. ℔.

AMSTERDAM den 2 September.

GRANEN. Heden verkocht van Rogge: 118 ℔ nieuwe Archangel f 225; 119 ℔ dito f 228; 118 ℔ oude Odessa f 240. Tegen Maandag aanstaande in veiling aangeslagen ca. 42 l. 126 ℔ b. Poolsche Tarwe. Koolzaad. Heden is op 9 v. Olie in Oct. tot £ 67 gedaan.

GRONINGEN den 1 September.

GRANEN enz. De handel was heden bij zeer geringen aanvoer lusteloos. Tarwe bijna niet in omgegaan. N. Rogge aan gebruikers als voren, 116 a 120 ℔ f 8. 40 a f 8. 80. Van N. Grijzezand Boekweit waren eenige partijtjes ter markt, goed van stuk maar niet volledig droog, waarvoor op 110, 113 a 116 ℔ f 5. 80, f 6. 20 a f 6. 60 bedongen, en de Veen weer iets lager afgegeven, 116 ℔ f 6. 40 a f 6. 30. Voor N. Winter Gerst was nog al eenige vraag en heeft weer de vorige prijzen opgebragt; 96, 99 a 103 ℔ Winter f 4. 85 a f 5. 20 a f 5. 50. N. Haver iets meer aangeboden en is tot 10 cents maar ook tot 40 cents beneden de vorige notering afgegeven. Paardenboonen en Gort stil. Van Koolzaad zal omstreeks 250 last ter veil geweest zijn, de houders waren algemeen iets hooger gestemd, en is voor enkele puike partijen van olieslagers f 12. 20 tot f 12. 35 bedongen, terwijl van het minder drooge weer naar deugd van f 11. 50 tot f 12 verkocht is, maar het meeste, en daaronder eenige Oostvriesche ladingjes door te hooge eischen onverkocht gebleven. Raapolie f 37¼.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 2 September.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. In afwachting der aanstaande Najaars-veilingen, bleef de markt in de laatste acht dagen zeer kalm, doch de prijzen onveranderd. Het restant der 2200 b. Padang Koffij per *Johanna en Louise*, den 17 dezer in veiling opgehouden, zijnde ca. 900 b., werd van 30 tot 30¼ c. uit de hand verkocht. Het totaal der verkoopen gedurende de afgeloopen maand Augustus bedroeg 20,300 b.

THEE. Bij weinig handel op vorige prijzen gehouden. Tegen 19 october zijn door de Ned. Handel-Maatschappij in veiling aangeslagen: 8704/4, 1235/12 en 18/16 k. Java Thee, liggende in entrepot te Rotterdam, en 10,526/4, 1251/12 en 210/16 k. dito dito ligg. in entrepot te Amsterdam; totaal 19,230/4, 2486/12 en 228/16 k. Van de aanvoeren 1853 en 1854 met diverse schepen regtstreeks van Java.

SUIKER. Ruwe en Geraffineerd. Ofschoon bij voortduring zeer vast in prijzen, hebben in de laatste acht dagen geene afdoeningen van eenig belang plaats gevonden. Op primo dezer bestond de voorraad bij de NHM. in alle havens, uit 66,009 kranj. en kranj. Java (waarvan op 18 dezer alhier zullen worden geveild 62,502 kranj. en kan.) bij Particulieren alhier 11,511 kranj. en kan. Java en 20 v. Surinaamsch.

RIJST bleef goed gesouteneerd. Naar men zegt, zijn tegen het einde dezer week uit de 1ste hand afgedaan 10,000 b. zeilende Arracan tot f 7¼. In de afgeloopen maand hebben 16,900 b. koopers gevonden.

SPECERIJEN bleven nominaal en met onbeduidenden handel.

VRUCHTEN genoegzaam zonder omgang.

TABAK. In deze week werden uit de 1ste hand verkocht 195 v. Maryland en 24 v. Virginia, benevens 40 v. Maryland in veiling, die door één ruim 27¼ c. hebben opgebragt.

KATOEN. Geene omzettingen.

METALEN. Banca Tin mede zonder zaken; blijvende tot f 67 te koop.

HUIDEN. Ook hierin blijft het stil en zijn geene afdoeningen bekend geworden.

MEEKRAPPEN. Er blijft voor goede Onberoofden eenige vraag bestaan, zoo mede voor Krappen, en gaat daarin dagelijks iets om.

INDIGO. Voor Java blijft de vraag voortduren, en zijn deze week weder eenige partijtjes bij particulieren aangevoerd verkocht, zoodat de voorraad in de afgeloopen maand aanmerkelijk is verminderd.

COCHENILLE. Er zijn 12 k. directe aanvoer uit de hand afgedaan.

POTASCH met redelijken handel; Petersb. 1853 f 16¾ a f 17, Amerik. f 20 E.; andere soorten in verhouding.

VERWHOUT. Domingo Campêchehout afgedaan f 4¾ E. Tabasco f 5½ a f 5¾ E. Geelhout met weinig omgang.

HARST. Amerik. Bruin is deze week iets in gedaan; zeilende f 3¼ a f 3⅜ bij partij, Transparante f 4½ a f 5¼ naar kwaliteit.

TERPENTIJOLIE. Er worden een paar partijen direct gewacht en is voor zeilende f 25 Ent. besteed en zoo nog biedende; dezelve worden echter op f 26 gehouden.

LOOD niets omgegaan. Engelsch LB f 13 a f 13¼, Spaansch f 13, Duitsch f 13, Stolberg f 13.

WERKHOUT. Er zijn 539 bl. Cuba Cederhout direct van Manzanilla aangevoerd, die uit de hand te koop zijn; 400 bl. Mahonyhout, 13 ton Cocosboomenhout en 61 planken Mahoniehout; een en ander zal in begin October publiek worden geveild. — De partij Palmhout bij de NHM. aangevoerd, zal waarschijnlijk bij inschrijving zoo mogelijk worden verkocht.

VETWAREN hooger. Belgisch en Inlandsch Smeer met goeden aftrek. Palm- en Cocosolie in afwachting der veiling op 6 dezer stil. Van Ceylon vond eene kleinigheid tot f 32 in cons. koopers.

HENNEP stil.

AMSTERDAM den 2 September.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. Door het ophanden zijn der veiling is weinig omgegaan; enkele ceelen Java werden a 28 c. afgegeven, en is de verkoop van 2700 b. Padang, vorige week plaats gevonden, bekend geworden; prijs geheim.

THEE zonder verandering.

SUIKER. Ruw. De verkoopen bepaalden zich bij circa 400 v. Surin. en Nickerie tot f 21¼ a 25. Geraffineerde. De markt is vrij geanimeerd; bij B. K. Jz., in deze maand leverbaar, is eene groote partij n.° 1 tot f 30½ afged.; van verdere groote afdoeningen werd niets bekend. Men noteert: N. S. R. n.° 1 f 33½, n.° 2 31½, n.° 3 f 30½, B. K. Jz. n.° 1 f 30½ a 31, n.° 2 f 29½ a 29¾, S. & T. n.° 1 f 31, n.° 2 f 30, n.° 3 f 28¾ a 29; W. & Z. f 28¾ a 29; T. & C. f 28¾. Kandij niet hooger, gaat echter grif af. Stroop en Basterd in een doen.

RIJST. Hiervan werden uit de eerste hand afgedaan 1500 b. Java en 3 zeilende ladingen Arracan, te zamen circa 20,000 b.; de vraag voor gepeld Arracan blijft steeds aanhouden en wordt tot f 8¼ in entr. voor export zeer veel genomen.

VRUCHTEN onveranderd.

SPECERIJEN stil; voor behoefte worden enkele ordertjes uitgevoerd tot 160 c. voor Noot n.° 1 en 150 c. voor Foelie.

TABAK. De verkoopen van Amerikaansche soorten bedroegen in de afgeloopen week 125 v. Maryland per *Blucher* aangevoerd. Van de aan de markt gebragte 1604 pakken Java, hoofdmerk PK, werden slechts 357 uit de hand afgedaan. In de volgende week zullen aan de markt worden gebragt 300 v. Virginie. De voorraad op heden bedraagt 1046 v. Maryland, 680 v. Virginy, 159 v. Kentucky, 10 v. Stelen, 4027 p. Java, 101 cer. Cuba en 1065 cer. Giron.

KATOEN. Kort na de veiling van de N. H. M. bestonden er nog enkele orders tot volle veilingsprijzen, welke door de hooge vorderingen der houders niet uitgevoerd konden worden. Sedert dien tijd zijn die orders ten gevolge der flaauwere stemming op de hoofdmarkten teruggetrokken, zoodat het thans moeijelijk zou zijn tot veilingsprijzen koopers te vinden.

METALEN. In Banca Tin hebben weder eenige omzettingen plaats gehad tot f 67, waartoe voortdurend te koop blijft. Drontheimer Koper is nagenoeg opgeruimd; circa 7000 Ned. ℔ zijn tot f 70 verkocht; voor Demidoff wordt te vergeefs f 68½ geboden.

INDIGO blijft steeds geregelde vraag genieten en tot algemeen iets betere prijzen zijn 173 k. Java voor den uitvoer genomen.

COCHENILLE zonder verandering, bepaalde de handel zich tot 19 k. Java voor uitvoer verkocht.

HOUTEN. 10 ton St. Domingo Campêche zijn met f 5¼ verkocht, zeilende kan men nog tot f 5 teregt. Van Laguna Campêche en Sapan zijn kleine partijtjes tot niet juist bekende prijzen verhandeld. Geelhout bij kleine partijtjes tot vorige prijzen verkocht.

QUERCITRON niets in gepasseerd.

HARST. Van bruine zijn ruim 600 vaatjes met f 3¼ betaald; in gele en witte geen verandering te vermelden, genieten maar weinig aftrek.

TERPENTIJNOLIE onveranderd.

SALPETER. Chili met wat meerder vraag.

ZWAVEL niets in gepasseerd.

MEEKRAP iets hooger gehouden.

POTASCH gaat niet veel om; de prijzen worden te hoog gehouden om belangrijke zaken af te doen.

VETWAREN in eene willige stemming met zeer beperkten voorraad; gele Talk f 45, Amst. en Belgisch Smeer f 40 a 41, Amerik. Reuzel f 34 a 35.

HENNEP. Behalve hetgeen in veiling verkocht is, zijn nog eenige kav. uit de hand afgedaan, alsmede in Manilla Hennep tot *f* 118 a *f* 120. Tegen den 11 dezer zijn in veiling aangeslagen 638 bondjes Venetiaansche Hennep, bestaande uit de volgende merken: 170 bondj. G, 70 b. SG, 95 b. PC, 45 b. SC, 130 b. B, 100 b. S, 12 b. A gehekeld, 4 b. CF dito en 12 b. T. Op levering is er bij partij gedaan in Riga Heede tot *f* 62.

JENEVER-PRIJZEN iets flaauwer; Amst. proef *f* 25¼ a *f* 25½, Amerik. dito *f* 26 a *f* 25¾.

LONDEN den 31 Augustus.

KOFFIJ ferm; voor Native wordt 44/6 a 45/ gevraagd en 44/ geboden. Men sprak van de afdoening eener lading Rio THEE. Heden zijn de veilingen begonnen van 40,675 collies Thee, bestaande uit 21,200 coll. Congo, 3900 coll. Souchong, 2500 coll. Scented-Caper, 1200 coll. Solong, 1100 coll. Scented-Orange Pekoe, 600 coll. Hysant, 3400 coll. Young-Hysant en 4000 coll. Gunpowder. Heden was de kooplust flaauw; ca. 19000 coll. werden aangeboden, waarvan slechts 1650 coll. koopers hebben gevonden. — SUIKER. W. Ind. soorten flaauw; heden werden 401 v. tot vorige prijzen verkocht. Van vreemde soorten werden heden 8190 k. Havanna in veiling aangeboden; fijne soorten bedongen volle prijzen, doch mindere kwaliteiten werden 6 d. lager betaald; fijn blank 43/, blank 40/ a 41/6, blond 36/ a 39/6, bruin 29/ a 35/; 29 v. Portorico werden van 32/ tot 35/6 voor ord. a goed blond verkocht. Eene zeilende lading Havanna van 2019 k. per *Abraham* is tot 20/3 voor Antwerpen afgedaan. Geraffineerde onveranderd; bruine Lompen 43/ a 43/6. — Van HENNEP werden 200 b. Manilla in veiling opgehouden. — Van ZWAVEL zijn 17 ton Palermiaansche tot £ 5 afgedaan. — SUMAK. Heden werden 50 b. Messina tot 12/ teruggekocht. — Voor SALPETER blijft de markt flaauw op 24/ a 29/ volgens kwaliteit. — Van KATOEN werden gisteren bij geringe vraag slechts 100 b. verkocht. — TALK fermer op 65/6 cont. in loco. St. Petersburger I. C. 66/ in loco, op September 66/3, op October, November en December 66/9.

LIVERPOOL den 30 Augustus.

KATOEN. De markt sloot heden ferm en levendig; de prijzen der Amerik. kwaliteiten waren gespannen, doch die der overige soorten bleven onveranderd. Het totaal der verkoopen bedroeg heden 10,000 b., waarvan 1500 b. voor uitvoer en 1500 b. voor speculatie, en bestaande uit 250 b. Pernam en Maranham van 5⅞ tot 7¼ d., 300 b. Egyptische van 5¼ tot 8¼ d., 700 b. Suratte van 3 tot 4 d. en 50 b. Sea Island van 13 tot 19 d.

Den 31 Augustus.

KATOEN. Tot vorige prijzen hebben heden weder 10,000 b. koopers gevonden.

ANTWERPEN den 1 September.

KOFFIJ. Men heteert den verkoop voor uitvoer van ca. 1000 b. St. Domingo per *E. Connaway*. — SUIKER. Van Ruwe werden 57 k. Havanna per *Anversois*, 50 k. d.° per *Kate Evelyn* en 76 k. dito per *Electric*, uit de hand verkocht. In veiling werden 115 k. Havanna van fr. 21½ tot 22¼ per 50 kil. entr. omgezet. — HUIDEN. In de afgeloopene week werden afgedaan 1200 drooge Buenos-Ayros en Montevideo en 1500 gez. Buenos-Ayros en Rio Grande tot gesouteneerde prijzen. — Van SUMAK werden ca. 150 b. Siciliaansche (Alcamo) verhandeld. — ASSCHEN. Tot vorige prijzen werden heden verkocht 25 vaatjes Amerik. Potasch, 25 vaatjes d.° Parelasch en 20 v. Russische Potasch. — GRANEN. De markt blijft voortdurend kalm. Heden hebben weder geene afdoeningen van eenig belang plaats gehad.

BORDEAUX den 29 Augustus.

VOORLOOP. Armagnac fr. 155, Marmande fr. 150, Tafia fr. 125 a 130. De 3/6 Languedoc bleef heden onveranderd op fr. 205 disp. te noteren. — WIJNEN met beperkten omgang, daar het artikel over het algemeen op zeer hoogen prijs wordt gehouden. Naar Narbonne bestond echter zeer goede vraag en van deze soort hebben 2000 pijpen 1853er van diverse kleuren, van fr. 600 a 650 koopers gevonden.

BRESLAU den 29 Augustus.

KLAVERZAAD. Heden werden ca. 40 qx. aan de markt gebragt, welke van 12 tot 15¼ voor wit en van 11¼ tot 13 th. voor rood Zaad in loco geheel hebben koopers gevonden. — ZINK goed gevraagd, doch a 6 th. 16 sgr. niet in loco aangeboden.

Advertentien.

Heden morgen om een uur overleed tot mijne droefheid, na eene korte doch hevige ziekte, mijne geliefde Huisvrouw ADRIAANTJE SMIT, in den ouderdom van 78 jaren en 8 maanden. Al degenen, die haar van nabij gekend hebben, zullen mijn verlies zeer goed kunnen beseffen.

Alblasserdam
30 Augustus 1854.
CORN. OOSTEROM.

NB. Deze dient tot algemeene kennisgeving.

GENERAL SCREW STEAM SHIPPING COMPANY

(*Incorporated by Royal Charter.*)

WEKELIJKSCHE DIENST
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN LONDEN
voor GOEDEREN en VEE.

Het Engelsche **Schroef-Stoomschip**

LORD JOHN RUSSELL,

Kapitein ***William W. Appleton***, vertrekt van **ROTTERDAM iederen Woensdag.** Adres bij de Agenten GEORGE LEVINGSTON en J. A. HOUWENS, te *Rotterdam*, en W. H. CAREY, 24 Marklane, *Londen*.

STOOMBOOTVAART OP SCHOTLAND.

Voor Passagiers en Goederen.

Naar **LEITH**, het Stoomschip **IVANHOE**, Kapit. **John Cairns**; vertrekt Zaturdag 9 September, des morgens vroeg. Adres bij *GEORGE LEVINGSTON* en bij *J. A. HOUWENS*, Agenten te Rotterdam, en bij *DONALD R. MAC-GREGOR*, Agent te Leith.

*** Op de **KERMIS** of **JAARMARKT** te ***OUDE TONGE***, welke dit jaar aanvang neemt op Donderdag den 14 September aanstaande, zullen **Goochelaars, Rijfelaars** en alle **Hazardspelen** streng worden geweerd. Bij afwezigheid van den Burgemeester,

M.S KARDUX, *L. B.*,
Wethouder.

*** H. C. VOORHOEVE & COMP. adverteren dat ten hunnen Kantore dagelijks, uitgenomen des Zaturdags, wordt gevaceerd tot Betaling der **COUPONS**, verschenen primo September 1854, van de **3 per Cents Certificaten Werkelijke Schuld**, uitgegeven door de Administratie-Kantoren van de Heeren de Wed. *H. F. TJEENK c. s.*, te Amsterdam, en
„ „ *BRONDGEEST & ZOON c. s.*, te Amsterdam en Utrecht.

UIT DE HAND TE KOOP
circa **Zeven Bunders** Best

WEI- EN HOOILAND,

gelegen in den polder Aalkeet Buiten, onder Maasland. *Franco* te bevragen bij den Notaris *REESER* te Maassluis.

VOOR ALLE LEZERS DEZER COURANT.

Naardien ons dagelijks te Amsterdam van hier aanvragen toekwamen, en wij daarbij herhaaldelijk aan... zijn om vóór de geheele opruiming onzer Zaak nogmaals alhier eenen Verkoop open te stellen, hebben ... **Magazijn** hier ter Stede weder **van den 4den tot den 18den dezer maand** geopend. Wij z... bewust dat wij het Publiek niet dan goede **Waren** verkocht hebben, en door dit bewustzijn versterkt... wij dat ons ook ditmaal dezelfde gunst als vroeger zal ten deel vallen; men kan zich verzekerd houden ... weder alles zullen aanwenden om ons door goede en billijke bediening dit vertrouwen duurzaam wa... maken. Wij hebben de **zwaarste** en **beste**

LINNEN- EN TAFELGOEDEREN

medegebragt, en voorzeker zal niemand ons Lokaal anders dan hoogst voldaan verlaten. Wij weten z... dat er velen zijn die steeds wantrouwen koesteren tegen Vreemdelingen of goedkoope Prijzen; ook deze n... wij uit ons met een bezoek te vereeren; men waagt hierbij niets, daar het bezien niet tot koopen verpligt... echter onze **Goederen** van zulk eene in het oog vallende beste qualiteit zijn, houden wij ons verzek... wij ook deze Bezoekers zullen tevreden stellen. — Zoo als vroeger beloven wij ook thans:

1.° ***f* 1000** aan dengene, die in een door ons voor **zuiver Linnen** verkocht stuk **LINNEN** het g... inmengsel van Katoen ontdekt.

2.° Wij nemen elk Stuk **GOEDEREN** terug, dat ergens anders even goed en tot even billijk... te bekomen is.

3.° Wij betalen ***f* 1000** Schadevergoeding wanneer in een bij ons gekocht Stuk **TAFELGO...** **Patroon** met wasschen verschiet of zijne **Mooiheid** verliest.

P R IJ S - C O U R A N T.

Fijne **DAMASTEN TAFELSTELLEN**, bestaande uit een TAFELLAKEN met 12 groote SERVE... van hetzelfde Patroon, *f* 5, *f* 6½, *f* 7¾, *f* 9, *f* 11, *f* 13 tot *f* 16.

Fijne **ATLAS-DAMASTEN TAFELSTELLEN** (TAFELLAKENS van 4½ El lang met 12 groote SERVE... van hetzelfde Patroon) *f* 17, *f* 19, *f* 21, *f* 24, *f* 28 tot *f* 32.

VLASLINNEN, geschikt voor SLOOPEN, VROUWENHEMDEN en KINDERHEMDEN, het S... 48 tot 50 Ellen, *f* 12, *f* 14, *f* 16 tot *f* 18.

RUSSISCH HENNEPLINNEN voor BEDDELAKENS en MANSHEMDEN (een zeer duurzaam W... het Stuk van 45 en 50 Ellen, *f* 13, *f* 16, *f* 18, *f* 20, *f* 22, *f* 24, *f* 26, *f* 28, *f* 30, *f* 34 tot *f* 38.

RUSSISCH DUBBEL HENNEPLINNEN (van dubbele Draden geweven, en een Linnen dat te... 50 jaren in het gebruik duurt) het Stuk van 50 tot 52 Ellen *f* 18, *f* 20, *f* 24, *f* 26, *f* 28, *f* 30 tot *f* 3...

KONINGSKROON LINNEN, zeer Wit en Fijn, geschikt voor *Engelsche* HEERENHEMDEN, h... van 48 en 56 Ellen, voor *f* 24, *f* 28, *f* 32, *f* 36, *f* 40, *f* 44, *f* 50 tot *f* 64.

Voorts bevelen wij aan: Fijne **HANDDOEKEN** met Randen a 30 *Cents*; Fijne **THEEDOEKEN** met a 25 *Cents*; **ZAKDOEKEN** a 6, 8, 12 en 17 *Cents*. (Al deze **Goederen** worden niet anders dan te... met de 6 Stuks verkocht.) Voorts Zuiver **LINNEN ZAKDOEKEN** met breede Randen, het half *f* 0. 90, *f* 1, *f* 1. 25, *f* 1. 50, *f* 2, *f* 2. 50, *f* 3 tot *f* 3. 50. Echte Zuiver **LINNEN** *Fransche* **BA... DOEKEN**, het half dozijn *f* 1. 75, *f* 2. 25, *f* 2. 75, *f* 3, *f* 4 tot *f* 5. — Fijne **DAMASTEN VINGERDO...** met Franje het half dozijn *f* 1. 50 — **PIQUÉ DAMASTEN ONDERROKKEN** met Keurige Bloemra... en *f* 1. 25. — **PELLENGOED**, geschikt om KINDERSERVETTEN, DROOGDOEKEN, KOPJESD... enz. enz. daarvan te knippen, a 10 *Cents* de El. Brillant Mooije **ONTBIJT-SERVETTEN** van 1¼ E... El van 85 *Cents* tot *f* 2. 25. Enkele **TAFELLAKENS** van 2¼ tot 4½ El a *f* 1. 25 tot *f* 3. Fijne... **VETTEN** het half dozijn *f* 2. 50.

NB. Ten einde aanleiding tot Inkoopen bij Partij te geven en daardoor een grooter debiet te bereiken... wij als Rabat toe:

Bij Inkoopen van 2 Tafelstellen a *f* 11, *f* 13 tot *f* 16, een half dozijn Fijne THEEDOEK... Inkoop van **2 Stellen** a *f* 17, *f* 19, *f* 21 tot *f* 24, een half dozijn Fijne HANDDOEKEN en een hal... Fijne THEEDOEKEN. En bij de **Hoogere Soorten** een half dozijn Fijne *Fransche* BATISTDOEK... half dozijn Fijne HANDDOEKEN en een half dozijn Fijne THEEDOEKEN.

Bij Inkoopen van 2 stukken Linnen op ieder Stuk 50 *Cents*, bij **3 Stukken** 75 *Cents*, bij m... op elk Stuk *f* 1 als Korting.

PASSARGE, HIRSCHFELD & COM...
Linnen-Fabrikanten van Berlijn, **Varkens...**

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE TENTOONSTELLING VAN LANDBOUW

te ARNHEM, in October 1854.

De COMMISSIE herinnert, dat de opgave van de in te zenden **VOORWERPEN** moet geschieden van 1 tot 15 September e. k.; dat de Voorwerpen te ***Arnhem*** moeten aangekomen zijn tusschen 15 en 28 September, met het adres **aan de Koninklijke Nederlandsche Tentoonstelling van Landbouw te Arnhem**; dat zij voorzien moeten zijn van Getuigschriften en Adressen, die te verkrijgen zijn bij de Leden der Hoofd-Commissie dezer Provincie.

Geheel of gedeeltelijke Vrijdom van Vervoer is toegestaan o. a. door de Hollandsche Spoorweg-Maatschappij en de Nederlandsche Rijnspoorweg-Maatschappij; de Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij; de Stoombooten *Stad Vlissingen* en *Rotterdam*; Stoombootdienst tusschen *Zierikzee* en *Rotterdam*; de *Keulsche* en *Dusseldorpsche* Rijn-Stoomvaart; Rijn- en IJssel-Stoomboot-Maatschappij; *Deventer* Stoomboot-Maatschappij; *Zwolsche* Stoomboot-Maatschappij; *Hoornsche* Stoombootdienst; Stoombootreederij *Harlingen*; Stoom- en Stoomsleepdienst tusschen *Lobith*, *Arnhem* en *Rotterdam*; *Nijmeegsche* Stoomboot-Maatschappijen; *Friesche* Stoombootreederij; de Stoomboot *Merwede* en *Lederik*, en de Stoomboot tusschen *Geertruidenberg* en *Rotterdam* enz. Door de Beurtschippers van *Rotterdam*, *Amsterdam*, *'s Hage* en *Zwolle* op *Arnhem*; van *Groningen* op *Amsterdam*; van *Dockum* op *Leeuwarden* en van *Dockum* op *Rotterdam*. Door de Schippers van *Wehe*, *Warffum* en *Uithuizermede* op *Groningen*, en door de Schuitenvoerders van *Loppersum*, *Appingadam*, *Slochteren*, *Uckwerd* en *Zuidhorn* op *Groningen*. Door de Diligence-Ondernemingen van VAN GEND EN LOOS; A. BUDDE; VAN HEUMEN, KOENS EN KIESBRINK; C. J. DANN; C. J. COENEN, c. s.; H. W. OVERBOSCH, BOGAERTS EN COMP. en die tusschen *de Lemmer* en *Leeuwarden*, *Sneek* en *de Lemmer*, enz.

De **Loten** voor de **Loterij** zijn tegen ***f* 1** het Lot verkrijgbaar bij de Leden der Hoofd-Commissie, bij wie het Programma en alle verdere inlichtingen, omtrent deze Tentoonstelling, te bekomen zijn.

*** Op Woensdag den 6 en Donderdag den 7 September 1854 zal door de Makelaars H. VRIESENDORP, J. P. M. BOONEN, E. MAURITZ en H. BOONEN, te Dordrecht, worden geveild mooije partijen **RIJNSCHE HOUTWAREN**, bestaande in versch aangekomene Lange en Zware EIKEN HOUTEN, EIKEN BALKEN, EIKEN ROEDEN, EIKEN KLOSSEN, KROMMERS, van onderscheidene Lengte en Zwaarte, Platte DENNEN, MAASBALKEN en extra mooije Zware Ronde GRIJNEN, waaronder geschikt tot MOLENROEDEN; welke twee dagen vóór de verkooping genommerd zullen liggen aan den Noordendijk, boven den Molen ***het Hert***. De verkooping zal zijn in ***het Hof van Holland***, buiten de St. Jorispoort, op Woensdag den 6 en Donderdag den 7 September 1854, des namiddags ten *half drie ure* precies. Nadere onderrigting is te bekomen bij bovengenoemde Makelaars.

De Ondergeteekenden, B... bakkers binnen deze Stad, ... hunne Begunstigers en verder het g... Publiek bekend, dat de Prijzen voo... Voedzaam en aan **DE WIGT** vol... **BROOD** voor alsnog bij hen blijv... paald als volgt: Voor het

Huisbakken Brood	per N. ℔	29 *Ce...*
Gebuild	„ „ „ „	32
Krop	„ „ „ „	23
Rogge	„ „ „ „	24

en dat gemelde Broodsoorten, vo... alleen na **VOORWEGING**, in ... Winkels zullen worden verkocht.

Rotterdam
2 September 1854.

J. S. UL...
W. WEE...
M. RUYG...
M. PLUG...
R. JACO...

In een **Particulier Huis**, in ... 1, 2 of 3, wordt gevraagd de G... **heid** om, te beginnen met ... aanstaande, Donderdags avonds van 7½ tot 9½ ...

BIJEENKOMS...

van 25 tot 50 Personen te kunnen houden. O... Plaats en Voorwaarden worden verzocht aan ... van de Boekverkoopers *M. WIJT en ZONE...* de letters A Y.

Ingezonden Stukken.

Toen onlangs in den Gemeenteraad het besluit geno... den bouwvalligen toren van het oude Gasthuis af te bre... de daarin geplaatste klok geen andere plaats aan te w... men niet genoeg overwogen te hebben het ongerief ... dit laatste in dat gedeelte der Stad aan de ingezeten... zonde worden. Thans blijkt het al te zeer van welk ... dit uurwerk was, voor de honderde ambachtslieden ... aan het oosteinde van de Hoogstraat, het Achterklooster, Groenendaal en andere daarbij gelegen straten wonen... klok kan men daar hooren slaan, als *'s nachts* (en ... alleen bij gunstigen wind) die van de Groote Kerk.

Vele werklieden toch hebben bij dit gemis, door ... hun werk komen, reeds schade geleden, enkelen ... in de noodzakelijkheid gebragt, eene klok te huren, ... ruim de gelegenheid bestaat; maar deze moeten zich ... hunnen stand belangrijke uitgave getroosten, want voor ... wel den tijd aanwijst maar niet slaat, betaalt men ... Week, en verlangt men een slaand klokje dan ... cents per Week.

In het algemeen belang, maar inzonderheid van ... ware het dus wenschelijk dat het bij den Raad ernstig ... werd genomen, om de afgekeurde en zeer goede klok ... Stadsgebouwen welke in die buurt zijn te plaatsen.

Een Bewoner van de Hoogstraat.

Te *Rotterdam*, bij
ARRENBERG & VAN REYN.